

ועתה מבארת המשנה את מה שאמרה לעיל
 "וכולן אם מתו או נתגרשו צרותיהן
 מותרות".

**כיצד "אם מתו הערוות, צרותיהן
 מותרות"?**

היתה בתו של היבם, או אחת מכל העריות
 האלו, נשואות לאחיו, והיתה לו לאחיו עוד
 אשה אחרת.

ומתה בתו, או נתגרשה מאחיו, ואחר כך
 מת אחיו —

צרתה מותרת!

לפי שלא היתה צרת ערוה בשעת נפילה
 ליבום, שהיא השעה שמת בו אחיו.

ומוסיפה המשנה עוד הלכה:

**וכל ערוה קטנה, היכולה למאן בקידושי
 בעלה, ולא מיאנה בבעלה —**

כיון שקידושיה הם רק מדרבנן, אין היא
 פוטרת את צרתה.

אבל בכל זאת, כיון שצרתה היא צרת ערוה
 מדרבנן, לכן **צרתה חולצת ולא מתייבמת.**

ודין זה הוא אפילו אם תמאן הערוה עתה
 ביבם, ותאמר שאינה רוצה בקידושי בעלה
 המת

ואף על פי שייפקעו עתה קידושיה למפרע,
 ונמצא שצרתה לא היתה צרת ערוה מעולם,
 וצריך היה להיות דינה כדין צרת ערוה
 שמיאנה, שהיא מותרת להתייבם.

בכל זאת, כאן, שלא מיאנה הערוה בבעלה
 בחייו, אלא מיאנה בקידושיה אליו רק אחר
 שנפלה אל היבם, אסרו חכמים לצרתה
 להתייבם.

כי היות והערוה לא מיאנה בבעלה כשהוא
 היה בחיים, ורק עתה, לאחר מותו היא
 ממאנת בקידושו, נראים נשואיה בעיני
 האנשים כנשואים גמורים, וצרתה נראית
 להם כצרת ערוה, ואם נתירנה להתייבם,
 יבואו אנשים לטעות, ולחשוב שצרת ערוה
 מותרת.

גמרא:

מבארת הגמרא את סדר הרשימה של חמש
 עשרה הנשים:

והוינן בה: **מכדי, הרי כולוהו**, כל פטורין של
 חמש עשרה עריות מיבום — מהפטור של
אחות אשה מיבום, ילפינן להו. (2)

שיתברר לקמן, שפטור ערוה וצרתה נלמד
 מהפטור "ואשה אל אחותה לא תקח, לצרור,
 לגלות ערותה עליה, בחייה".

ואם כן, **ליתני לערות אחות אשה ברישא,**
 שהרי היא המקור לפטור ערוה וצרתה?!

אפשר לפוטרה מדין צרת ערוה של אשת אח
 [ועיין בהרחבה בשעורי רבינו שמואל סימן ב].

2. רש"י מבאר "מכדי כולוהו מאחות אשה

אין צרת ערוה פוטרת את צרתה מכח היותה
 אשת אח, אלא רק מכח היותה צרת ערוה.

ולדבריהם אכן קיימת קושיית רבי עקיבא
 איגר, מדוע הוצרך הפסוק לחדש זאת, והרי